

Johanna Karimäki vihr ym.

Kirjallinen kysymys TV-ohjelmien tekstityksen turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Viestintäministeri Bernerin mediamarkkinoita pohtiva työryhmä pohtii paraikaa mediamarkkinoiden toimintaedellytyksiä ja sääntelyn vaikutuksia kaupallisiin mediayhtiöihin. Kaupallisten kanavien toimintaedellytykset ovat tärkeitä, mutta niin on myös ihmisten yhdenvertaisuus median kuluttajina. TV-tekstitys on yhdenvertaisuuskysymys. Tekstitys on todella tärkeä monen erityisryhmän tiedonsaannin ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollistajana. Jonkinasteinen kuulonalenema arvioidaan olevan noin 750 000 suomalaisella, ja viittomakielisiä kuuroja on Suomessa noin 5 000. Suomalaisella viittomakielellä saatavia tv-ohjelmia ovat päivittäiset viittomakieliset uutiset (5 min) sekä Viikko viitottuna (kerran viikossa). Ohjelma-aika viittomakielisille ohjelmille on 44 minuuttia viikossa. Koska omakielistä ohjelmatarjontaa on saatavilla vain vähän edes tulkattuna, tv-tekstitys on tärkeä tiedonlähde myös kuuroille.

Tekstityksessä ei ole kysymys vain pienen marginaaliryhmän tilanteesta, vaan aihe koskee satojauhansia katsojia. Tekstityksestä hyötyvät kuulovammaisten lisäksi myös ikääntyneet, joiden kuulo on heikentynyt, lukemista opettelevat lapset sekä maahanmuuttajat, jotka oppivat lukemaan ja puhumaan suomea. Myös pienten lasten vanhemmat ovat viestineet, että tekstitys on hyödyllinen, kun lapset nukkuvat ja TV:tä voi pitää hiljaisella.

Kuulovammaistekstitys perustuu EU:n lainsäädäntöön sekä kansainvälisiin velvoitteisiin. YK:n vammaisten henkilöiden ihmisoikeussopimuksen 30 artiklan 1b-osiossa sanotaan:

1. Sopimuspuolet tunnustavat vammaisten henkilöiden oikeuden osallistua yhdenvertaisesti muiden kanssa kulttuurielämään ja toteuttavat kaikki asianmukaiset toimet varmistaakseen, että vammaiset henkilöt: b) voivat seurata televisio-ohjelmia, elokuvia, teatteria ja muuta kulttuuritoimintaa saavutettavassa muodossa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka hallitus aikoo turvata kansalaisten yhdenvertaisuuden median kuluttajina ja turvata TV-ohjelmien tekstitysten jatkuvuuden?

Kirjallinen kysymys KK 293/2015 vp

Helsingissä 6.11.2015

Johanna Karimäki vihr
Jani Toivola vihr
Krista Mikkonen vihr
Timo Harakka sd
Tytti Tuppurainen sd
Niilo Keränen kesk
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Li Andersson vas